

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Boris Druță în numele inculpatului Godina Andrei, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28 aprilie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2018, în cauza penală, în privința lui

Godina Andrei XXX, născut la XXX, originar din XXX, domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 03.05.2016 pînă la 28.04.2017;

Instanța de apel de la 05.01.2018 pînă la 01.10.2018;

Instanța de recurs de la 25.01.2019 pînă la 27.03.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28 aprilie 2017, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Godina Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 27, 42 alin. (2), 46, 236 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni închisoare în penitenciar de tip închis.

S-a încasat de la Godina Andrei în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare, suma de 1 190 (o mie o sută nouăzeci) Euro, în lei, conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii.

Prin aceeași hotărâre au fost recunoscuți vinovați și condamnați Cazacu Octavian Piotr și Cazacu Serghei Piotr, însă în privința lor, hotărârile nu se contestă cu recurs.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, Godina Andrei, în primăvara anului 2015, data și luna nestabilă de organul de urmărire penală, a intrat în posesia unor bancnote cu nominalul de 200 Euro false, pe care le-a primit de la un cetățean din Ucraina. Ulterior, urmărind scopul obținerii unui profit, bănesc căuta metode de a pune în circulație bancnotele cu nominalul de 200 Euro false. La 17 iunie 2015, Godina Andrei, fiind documentat de către organul de urmărire penală, din intenție directă, urmărind scopul punerii în circulație a bancnotelor cu nominalul de 200 Euro, seria și număr XXX, care potrivit raportului de expertiză nr. 6606 din 19.06.2015 sunt false, nu sunt realizate la întreprinderea specializată de confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare.

Tot el, acționând din intenție directă, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Serghei Cazacu și Octavian Cazacu, cu scopul obținerii de profit, au întocmit un plan criminal privind punerea în circulație a semnelor bănești false și

anume a bancnotelor cu nominalul de 50 Euro false, în posesia cărora au intrat în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală.

La 01 martie 2016, în scopul realizării planului criminal, de punere în circulație a semnelor bănești false, cet. Godina Andrei a primit de la frații Cazacu Serghei și Octavian, 200 bancnote cu nominalul 50 euro false și anume, 4 bancnote seria și număr XXX, 37 bancnote seria și număr XXX și 159 bancnote seria și număr XXX, care potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1 -R-1252 din 18.03.2016 sunt false, nu sunt realizate la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare, pe care, din intenție directă, urmărind scopul punerii în circulație le-a transmis agentului sub acoperire.

Tot el, la 21 martie 2016, în scopul realizării planului criminal de punere în circulație a semnelor bănești false, a primit de la frații Cazacu Serghei și Octavian 388 bancnote cu nominalul de 50 euro fale și anume, 3 bancnote seria și număr XXX, 12 bancnote seria și număr XXX, 246 bancnote seria și număr XXX și 127 bancnote seria și număr XXX care potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1 -R-1649 din 04.04.2016 sunt false, nu sunt realizate la întreprinderea specializată în confecționarea banilor și a hârtiilor de valoare, pe care din intenție directă, urmărind scopul punerii în circulație, i-a transmis agentului sub acoperire.

În drept, instanța de fond a încadrat faptele lui Godina Andrei în prevederile art. art. 27, 42 alin.(2), 46, 236 alin.(2) lit. b), c) Cod penal - participația la tentativa de punere în circulație a semnelor bănești false, utilizate pentru efectuarea plăților, săvârșită de un grup criminal organizat, în proporții deosebit de mari, care, din cauze independente de voința acestuia nu și-au produs efectul.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul Pitei V. în numele inculpatului Godina A. a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, cu aplicarea unei pedepse non privative de libertate (vol. VI, f. d. 174).

În susținerea apelului, avocatul Pitei V. a invocat că, inculpatul vina a recunoscut, se căiește sincer de cele întâmplate și prin aceasta a contribuit la stabilirea adevărului atât la urmărirea penală cât și la judecarea cauzei. El nu are antecedente penale și anterior nu a fost judecat. Așa cum a menționat acuzatorul, se caracterizează pozitiv, iar prin acțiunile lui nu a fost produs vre-un careva prejudiciu, fapt ce denotă că valorile la care se pretinde că a atentat nu sunt relevante în supremația lor. În același timp Godina A. cât sa aflat în arest, nu a încălcat condițiile impuse de art. 188 Cod de procedură penală, nu a fost urmărit penal și nu este urmărit pe alte capete de învinuire, trăiește în concubinaj cu Bolociuc A. care este gravidă. Godina este unicul copil în familie și are la întreținere părinții în vârstă și bolnavi, tatăl fiind invalid de gradul I, cu insuficiență cardio vasculară, a cărui stare de sănătate sa acutizat pe bază emotivă din cauza aflării în detenție a fiului.

Un careva proces penal nu a fost pornit în privința lui Godina A. în materialele cauzei penale lipsește vre-o ordonanță de pornire a urmăririi penale în privința inculpatului. Astfel cauza penală nr. XXX în cadrul căruia inculpații Godina și Cazacu au fost puși sub învinuire nu are o ordonanță de pornire a urmăririi penale. În dosar este prezentă doar o ordonanță din 25.04.16 de disjungere într-o procedură separată a materialelor și ai atribui nr. XXX. Cea ce denotă că în privința lui Godina apărarea nu sa realizat, ori pentru a disjungă o cauză penală din alta, urma ca aceste cauze să fi fost pornite, cea ce nu sa realizat în cazul nostru și a dus la încălcarea dreptului la apărare. Mai mult ca atât cauza din care sa disjuns cauza XXX a fost

pornită doar conform art. 236 alin. (2), lit. b) Cod penal. Astfel se relevă că exista o cauză penală în cadrul căreia se investigau niște acțiuni a unor persoane necunoscute, iar ulterior, adică după 25.04.16 apar ca figuranți inculpații Godina și Cazacu. De aici rezultă că au justificare declarațiile lui Godina precum că propunere de a căuta bancnote false și a câștiga pe baza acestora aparține ofițerului sub acoperire care petrecea acțiuni de investigație în cadrul dosarului XXX care la moment e în procedura Procuraturii și din care au fost disjuse ilegal materialele cauzei din fața instanței. Astfel, acțiunile ofițerului care acționa și acționează în baza unei alte cauze penale și care a mers la acțiuni de provocare a lui Godina de a comite ilegalități sunt evidente și abuzive.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2018, a fost respins ca fiind nefondat apelurile declarate de avocatul Pavlov Natalia în interesele inculpatului Cazacu Octavian, de avocatul Pitei Victor în interesele inculpatului Godina Andrei, împotriva sentinței Judecătorei Hîncești, sediul Central din 28.04.2017

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, analizând conținutul apelurilor declarate de avocatul Pavlov N., în numele inculpatului Cazacu O., de avocatul Pitei V. în numele inculpatului Godina A. și de avocatul Miroljubov A., în numele inculpatului Cazacu S. se observă că aceștia, invocă motive și cerințe similare care critică severitatea pedepsei aplicate inculpaților solicitând concomitent, aplicarea unor pedepse non privative de libertate.

Astfel, cu privire la motivele invocate de apelanți ce vizează pedepsei aplicate inculpaților, sub aspectul asprimii, se apreciază ca fiind nefondate din următoarele considerente:

La soluționarea chestiunii ce vizează pedeapsa aplicată inculpaților, se consideră, că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 72 și 75 Cod penal, precum și celor din articolul 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală astfel, pedeapsa aplicată inculpaților este în limitele legii.

În sentință se cuprind datele privind persoana inculpaților și circumstanțele care influențează asupra pedepsei, fiind luate în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite, care, potrivit articolului 16 alin. (5) Cod penal, se clasifică în categoria celor deosebit de grave.

Instanța de judecată motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă inculpaților și, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin aplicarea pedepsei privative de libertate - închisoare.

Relevante în acest context, fiind considerentele cuprinse în sentință cu privire la pedeapsa aplicată inculpaților:

„... Instanța apreciază, că corectarea și reeducarea inculpaților este posibilă doar prin stabilirea pedepsei cu închisoarea. Prin aplicarea pedepsei cu închisoare, va fi atins scopul acesteia adică restabilirii echității sociale, corectării inculpaților precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestora cât și a altor persoane. La stabilirea pedepsei instanța va ține seama de prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, care prevede, că inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. La fel, ținând seama că infracțiunea nu a fost dusă pînă la capăt, adică a fost comisă, o tentativă de a pune în circulație semne bănești false, la stabilirea pedepsei se va ține seama de

prevederile art. 81 alin.(3) Cod penal, care prevede, că mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată. Nu pot fi reținute motivele invocate de apărare cu privire la încălcarea prevederilor legale de către procuror la disjungerea cauzei penale în privința lui Godina Andrei, Cazacu Serghei și Cazacu Octavian. Astfel, în conformitate cu prevederile art.279/1 Cod de procedură penală, disjungerea unei cauze privitoare la participanții la una sau la mai multe infracțiuni se admite în cazul în care împrejurările cauzei o cer și această disjungere nu se va răsfrînge negativ asupra efectuării depline și obiective a urmăririi penale și cercetării judecătorești. La dispunerea conexării sau disjungerii cauzelor penale, procurorul, la propunerea organului de urmărire penală sau din oficiu, emite ordonanța respectivă. Cu respectarea prevederilor menționate, prin ordonanța din 25 aprilie 2016 (f. d. 1-3, voi. 1) s-a dispus disjungerea cauzei penale în privința lui Godina Andrei, Cazacu Serghei și Cazacu Octavian din cauza penală nr. XXX, atribuindu-i-se cauzei penale nr. XXX. ordonanța de pornire a urmăririi penale în baza art. 236 alin. (2) lit. b) CP căreia i s-a conferit nr. XXX este anexată la materialele cauzei - f. d. 14, vol. 1. Prin urmare, instanța nu constată încălcarea drepturilor inculpaților în cursul urmăririi penale. La fel, nu pot fi admise solicitările apărării cu privire la stabilirea pedepsei cu închisoare, prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 90 alin. (4) CP persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu se aplică. Infracțiunea reținută în sarcina inculpaților, reieșind din prevederile art. 16 CP este una din categoria celor deosebit de grave și, prin urmare, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința acestora nu poate fi aplicată.” (vol. VI, f. d. 161- 162).

Instanța de apel este solidară cu concluziile primei instanțe privind pedeapsa stabilită inculpaților, reiterând că în speță nu există temei pentru aplicarea pedepsei non privative de libertate sau aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege.

Cu privire la motivele invocate de avocatul Pitei V., în numele inculpatului Godina A., ce vizează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului Godina A. drept compensare pentru încălcările ale drepturilor lui admise în cursul urmăririi penale, se apreciază ca fiind nefondate.

Analizând conținutul apelului avocatului Piteli V. se observă că, acesta critică netemeinicia disjungerii prezentei cauzei penale devreme ce la dosar nu există o ordonanță privind pornirea urmăririi penale - motive care, de fapt nu corespund realității.

Analizând actele cauzei, se constată că, organul de urmărire penală, corect în conformitate cu prevederile articolului 279/1 Cod de procedură penală, prin ordonanța din 25 aprilie 2016 a disjuns cauza penală cu nr. XXX privindu-i pe Godina A., Cazacu S. și Cazacu O., într-o procedură separată atribuindu-i-se nr. XXX.

La dosar, există și o ordonanță de pornire a urmăririi penale în baza articolului 236 alin. (2) lit. b) Cod penal, anexată la materialele cauzei la (vol. I, f. d. 14).

Prin urmare, în cauză, nu s-a constatat încălcări ale drepturilor inculpatului Pitei V. și, în context, nu există motive de a examina posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept recompensă pentru aceste încălcări.

5. La 02 ianuarie 2019 avocatul Boris Druță în numele inculpatului Godina Andrei, nefiind de acord cu hotărârile menționate, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea cestora cu pronunțarea unei noi hotărâri, cu aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, motivând că inculpatul a fost provocat de agentul sub acoperire de a săvârși infracțiunea. Totodată, neîntemeiat la pronunțarea dispozitivului a fost în complet de judecători, iar la pronunțarea deciziei motivate au participat alți judecători, ori, în prezenta speță, instanța ura să reia examinarea cauzei. De asemenea, în opinia apărării, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, ori, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență a prevederilor art. 7, 61, 72, 75 Cod penal și art. 364/1 Cod de procedură penală.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursului declarat de avocatul Boris Druță în numele inculpatului Godina Andrei, prin care a menționat că, este pe poziția respingerii acestui recurs, deoarece decizia instanței de apel este justă și corespunde prevederilor legale.

6. Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cauzele stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat de avocatul Boris Druță în numele inculpatului Godina Andrei împotriva hotărârilor menționate, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 01 octombrie 2018, în prezența participanților la proces, inclusiv avocatului Boris Druță, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, avocatul fiind înștiințat despre data pronunțării deciziei motivate (f.d. 73-74, vol. VII), iar potrivit prevederilor art. 319 alin. (2) Cod de procedură penală, partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la unul din aceste termene.

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, decizia motivată a fost pronunțată la 01 noiembrie 2018. Avocatul Boris Druță și inculpatul Godina Andrei, din motive neîntemeiate, nu s-au prezentat la data pronunțării deciziei integrale, cunoscând despre acest fapt. Totodată, instanța a expediat copia deciziei motivate, pentru informare în adresa tuturor participanților la proces care nu s-au prezentat la pronunțarea deciziei motivate, inclusiv avocatului Boris Druță și inculpatului Godina Andrei (f.d. 91, vol. VII).

Avocatul Boris Druță în numele inculpatului Godina Andrei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la 02 ianuarie 2019 (f.d. 95-101, vol. VII).

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a epuizat la 03 decembrie 2018. Astfel, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de apărător, el fiind declarat peste termenul de 30 zile.

Totodată, Colegiul penal reține, că termenul de declararea recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage la decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

Referitor la argumentele recurentului, expuse în pct. 5 din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către avocatul Boris Druță în numele inculpatului Godina Andrei, este depășit, prin urmare, recursul ordinar declarat de el este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Boris Druță în numele inculpatului Godina Andrei, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 28 aprilie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2018, în cauza penală, în privința lui **Godina Andrei XXX**, deoarece recursul este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **24 aprilie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan